

ЖЕНСКИ СВѢТЪ

СЪ ПРИТУРКА

„ДОМАКИНА“

ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ,

РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЖЕНИ

ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ

Списанието излиза дваждъ, на 1 и 20, а при-
турката веднаждъ, на 10 число всяки мѣсецъ.

Директорна: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Годишенъ ебонаментъ

грѣдлатимъ

I. На списанието:

За България 4 лева

„ странство 5 „

II. На списанието

съ притурката.

За България 7 лева

„ странство 9 „

Абонати се записватъ
направо въ дирекцията на
списанието и въ всички
тѣ телеграфо-пощен. стан-
ции изъ княжеството.

Всѣкакви обявления, от-
носящи се до госпожи и
госпожици, публикуватъ
се въ послѣдната страни-
ца за 30 стот. редътъ.

За постоянни обявления
особени условия.

Писма, рѣкописи и па-
ри се испращатъ: до Ди-
рекцията на „Женския
Свѣтъ“ улида Всеняшка
№ 122.

Писма неплатени не се
приематъ.

Въ Дирекцията се намиратъ за проданъ цѣли течения отъ I-а и II-а година на „Ж. Свѣтъ“ и „Домакина“

Съдържание:

Недопущане до учителствование омѣженитъ учител-
ки. — Грѣдъ Варна. — Жена въ Китай. — Въжливостъ въ
дома. — Опасността въ богатството. — Разли. — Книги
и списания. — Корреспонденция. — Обявления.

Недопущане до учителствование омѣженитъ учителки.

Ето че единъ фактъ иде да подкрѣпи на-
шето мнѣние, нашето искане въ статията ни:
«II женитъ членки на Висшия учебенъ свѣтъ»,
публикувана въ 15-я брой на «Женския свѣтъ»
отъ тая година. Тоя фактъ е, че новоучреденъ
при почитаемото Министерство на Народното Про-
свѣщение Висшъ учебенъ свѣтъ въ едно отъ
прибързанитъ си засѣдания рѣши, щото да се
не допущатъ до учителствование омѣженитъ
жени.

Ний не знаемъ, нито отъ кого и защо е
внесенъ, нито пъкъ какъ се е попадиглъ тоя
въпросъ на разискване въ горѣречения свѣтъ,
когато такъвъ въпросъ, споредъ насъ, не е за
разискване и когато Висшия учебенъ свѣтъ
имаше, мислимъ, да обсъди, разиска и рѣши тол-
кова други по учебното ни дѣло работи, прѣд-
ставляющи, безсъмѣнно, несравнено много по-
голъма важность и една належаща нужда за
окончателно разрѣшаване. Не можемъ, обаче,
сега да не констатираме и тукъ факта, съ кой-

то се най-ясно и неоспоримо доказва истинността
на думитъ, исказани отъ г-жа Павлина Керго-
маръ. «Свѣтъ, въ който се рѣшаватъ въпроси
за жени и момѣ безъ да се прѣдставляватъ тѣ,
е несвършенъ и злѣ съставенъ.» (Виждъ Ж. С.
Стр. 114).

Но, хайде, сега пакъ да видимъ, до колко
това рѣшение е справедливо и до колко то ва-
жи за учебното ни дѣло.

Ний, прѣди още да влѣземъ въ разисква-
нието, най-откровенничко се исказваме, че взето-
то отъ Висшия учебенъ свѣтъ рѣшение сирѣ-
мо омѣженитъ учителки е не само твърдѣ не-
справедливо, но и твърдѣ повърхностно, на даже
и безсмисленно. Затова и сме твърдо увѣрени, че
г. Министерътъ на Народното просвѣщение нѣма
да утвърди това рѣшение на свѣта, а ще за-
стави тоя послѣденъ, щото до година слѣдъ едно
хубавичко разгледване и здраво обмислюване
въпроса, самси да си го отмѣни; на даже и ако
г. Министерътъ би го утвърдилъ, то самъ свѣтътъ,
като види и опита лошитъ послѣдствия отъ
прилаганieto на една такъва мѣрка, пакъ едно-
гласно ще го отмѣни.

Както и да е, за да могатъ и читателнитъ
ни да се убѣдятъ въ справедливостта на ис-
казаното ни по-горѣ мнѣние противъ въпросното
рѣшение на свѣта, ний се считаме за длъжни
първомъ да прѣдставимъ на читателнитъ си

мотивитѣ, на основание които Висшій учебенъ съвѣтъ намѣри за добръ недопушането въ учителствувание омъженитѣ учителки, а послѣ да покажемъ, до колко правдоподобни и основни сж тѣ

Мотивитѣ на Висшия учебенъ Съвѣтъ за вземанне туй рѣшение били двѣ: 1^о) че омъженитѣ учителки вземали по единъ и по два мѣсеца отпускъ, кога раждали: и 2^о) че омъженитѣ учителки не си гледали добръ работата.

Първий мотивъ, споредъ насъ, е безосновенъ по слѣдующитѣ съображения: Ний питае г. г. членовѣтъ на Висшия учебенъ съвѣтъ, имали ли сж поне, при разгледване тоя въпросъ прѣдъ видъ нѣкои статистики, за да могатъ да знайтъ, колко омъжени учителки имаме въ цѣла България, по колко мѣсеца отпускъ сж вземали тѣ и по кое именно врѣме? Питае г. г. членовѣтъ на Съвѣта, сравнявали ли сж понетия статистики съ ония общитѣ или же и частнитѣ, показвающи по колко нѣкъ мѣсеца и по кое именно врѣме сж вземали, по болѣсть или по коя-да-е друга причина, отпускъ ожененитѣ учители или неомъженитѣ учителки? Питае г. г. членовѣтъ, имали ли сж, най-послѣ, прѣдъ видъ поне членовѣтъ — не помнимъ, за жалость, кои — отъ закона за чиновницитѣ — нѣли вече всички учители се третираатъ като чиновници — по които членове се дава ежегодно на чиновницитѣ по единъ мѣсець (не знаемъ, дали не е и повече) отпускъ? Или се карае да вѣрваме, че нищо отъ това г. г. членовѣтъ на съвѣта не сж имали прѣдъ видъ при създаването горния мотивъ, защото инакъ тѣ щѣхъ да видѣтъ, че има повече случаи за вземанне отпускъ отъ другитѣ учители и учителки, защото и тѣ като хора трѣбва да сж се разболѣвали по нѣкога и тѣжко или дълговрѣменно, или нѣкъ трѣбва да сж имали други нѣкакви важни причини за вземанне отпускъ — нежели омъженитѣ учителки, за които кой знае какво незначително число примѣри за вземанне отпускъ може се показва, тѣй като, кой знае, какво нищожно число омъжени учителки има и колко нѣкъ отъ тѣхъ сж раждали! Значи, за мотива, че омъженитѣ учителки вземали по-много отпускъ, за да си раждатъ дѣцата, не може и да се говори, тѣй като той не може, както казахме по-горѣ, и да сѣществува, а, слѣдователно, и самъ по себе си испада.

Вторий мотивъ на съвѣта: омъженитѣ же-

ни не си гледали добръ работата, е толкова безсмысленъ, щото нѣма даже, мислимъ, и нужда отъ повече коментарии. Всѣки, вѣрваме, знае, та не е да не знайтъ и членовѣтъ на Висшия учебенъ Съвѣтъ, че жената, като е сама, т. е. неомъжена, може (?), по какви-да-е съображения, да не работи толкова охотно и акуратно; ако, обаче, тя е принудена да работи, не само за себе си, но и за своитѣ, особенно за дѣцата си, то тогава, о, тогава е, гдѣто мжжътъ въ нищо вече не може да излѣзе отгорѣ нежъ, тогава е, гдѣто тя си туря въ дѣйствие всички ония гениални срѣдства за по-добро, по-свършено работенне, които срѣдства ѝ прѣсторватъ на Ангелъ-хранителъ или ѝ правятъ мжченица и ѝ въздигватъ до такъва възвишенне степенъ, до каквото мжжътъ не би помислялъ даже да се въздигне нѣкога! А послѣ отиватъ да казватъ, че омъженитѣ жени не си гледали добръ работата! Ний, напротивъ, ако не ни е било страхъ, че ще онеправдаемъ другитѣ учителки, бихме прѣдложили противното на онуй, което е рѣшилъ Висшій учебенъ Съвѣтъ, т. е. за учителки да се назначаватъ само омъженитѣ учителки, тѣй като тѣ сж именно придобили опыта на свѣта, тѣ знайтъ, какво значи дѣте, какъ се то възпитава, тѣ именно разбиратъ, за какво работятъ, тѣ умѣятъ, какъ да работятъ!

Освѣтъ това тя веднажъ рѣшава ли за заеме учителската длъжностъ, непрѣменно това прави по-вече отъ любовь къмъ учителствувание, нежели отъ спекулативна цѣль, та не само не ѝ прѣчятъ никакви семейни грижи, и огледване на своитѣ си дѣца за по усърдно занимание, но напротивъ по-вече помагатъ; защото тя щомъ осѣти себе си неспособна за тая длъжностъ, никога не би жертвувала семейното си щастие и огледването на своитѣ си дѣца, за полза на другитѣ, които и безъ нежъ ще намѣрятъ други възпитатели по-свободни и по-прѣдани на дѣлото.

Ето прочее на какви мотиви сж се основали г. г. членовѣтъ на Висшия учебенъ Съвѣтъ, та взели рѣшение, да се не допушатъ до учителствувание омъженитѣ учителки. Послѣ, идѣте, та не казвайте, че имала право г. П. Кергомаръ.

Счетохме за наша света длъжностъ да не пропуснемъ случая отъ да кажемъ горнѣто за въпросното онеправдане на една частъ отъ Женския у насъ полъ, който и безъ това е въ много случаи онеправданъ. А на края нѣма да прибавимъ нищо, освѣтъ да помолимъ г. Министра,

да не утвърди и узакони това странно рѣшение на Висшия учебенъ съвѣтъ, а. г. г. членовеѣ на послѣдния, да иматъ добрата воля да помислятъ по-здраво върху въпроса и здраво убѣдени въ безосновността и не справедливостта на въпросното си рѣшение, да благоволятъ и го отменятъ въ идущата сесия на съвѣта.

Градъ Варна.

(Продължение.)

Кждѣ 558 г. сл. Хр; прѣзъ царуването на Юстиниана навѣзълъ въ Византийската империя Аваригѣ, които по позволенieto на императора, се установили да живѣятъ въ Мизия и Скития (источната частъ отъ долина Мизия, Понтийска Скития наречела ¹⁾). Тии Авари нахлули въ 565 г., подиръ смъртта на Юстиниана, въ крайдунавскитѣ провинции на Долна Мизия, но приеми да сключатъ миръ, като получили зѣ това пари отъ Тиверия въ 580 г. Подиръ 7 год., обаче, тѣ отново нахлули въ Долна-Мизия и разорили много градища, по между които вѣроятно и Олесуса, който оттогава и си промѣнилъ името. Този народъ сполучилъ да покори Българитѣ, които въ това врѣме владѣли Влахия и Молдавия (Джгълъ): ²⁾ отъ туй иго Българетѣ, както е извѣстно, освободили се подиръ едниѣ вѣкъ отъ царя си Кубрата. Българетѣ, прѣдвождани отъ Кубратовия синъ, Аспаруха, приготвили се по 678 г. сл. Хр. да прѣвзъматъ Дунава и да нахлуятъ въ Византийската империя, при всичко че тогавашний императоръ Константинъ Погонатъ поискалъ да имъ прѣсѣче пътя, тѣ достигнали до Варна, при която се настанили да живѣятъ, а относно завладѣли Долна-Мизия, поробили тукъ живущитѣ седемъ славянски племена и основали тукъ въ 680 Българско царство.

Въ князуването на Токту (Токеа) Блянъ или Каблянъ, въ врѣме на война противъ Византийцитѣ приобѣгналъ въ укрепената Варна; отъ туй излиза, че въ това врѣме Варна принадлежала на българетѣ. А въ 774 г. Константинъ V, седми пѣтъ излъчълъ съ войска и флота противъ Българетѣ; но подиръ стиганieto му въ Варна той се убѣдилъ, че не имъ направи нищо и заключилъ съ Церла писмено миренъ договоръ ³⁾ Тогава, види се, Варна паднала въ ръцѣтъ на Византийцитѣ ⁴⁾, но подиръ четирисе години пакъ била завоювана отъ българския царъ страшиия Крумъ въ царуването на императора Михаилъ Рангабе ⁵⁾. — Въ царуването на Византийския императоръ Левъ

Арияний (814 г.) Варна отново паднала въ ръцѣтъ на Византийцитѣ. ⁶⁾ — Подиръ смъртта, обаче, на Василия Македонски, въ царуването на приемникъ му Лева II, називаемия философъ, когато надъ българетѣ царувалъ Великий Симеонъ Варна вѣзла въ състава на българското царство. ⁷⁾ Съ умираването на Великия Симеонъ настанали тѣжки брѣмена за България: въстаниа, межди и най-послѣ раздѣление на България въ двѣ (963): въ това врѣме Византийцитѣ сполучили по вѣвка вѣроятностъ, да завладѣятъ Варна. ⁸⁾ По-послѣ при всичко че българскии царъ Самуилъ направилъ редъ завоевания и достигналъ чакъ до Пелопонезъ, отъ историята, обаче, не се види да е била възвѣрната Варна на Българитѣ и до окончателното покоряване на България (1018 г.), подъ Византия въ царуването на Самуиловитѣ наследници. ⁹⁾ — България се освободи отъ Византийското иго съ въстание подъ прѣдводителството на двамата братия Петръ и Асѣвъ, (1186 г.) които прѣзъ царуването на Византийския императоръ Исаакъ прѣвзели Варна и Ахело. (1190 г.). ¹⁰⁾ Но, види се, подиръ малко Византийцитѣ пакъ ги отнели отъ тѣхъ, защото прѣзъ всичкото врѣме отъ царуването на Константина Богрянароднаго до образуването на новото българско царство (950—1201), освѣнъ нѣколко години при царуването на Исаака, както казахме по-горѣ, тѣ сѣ били съединени съ Византия и въ това врѣме никакво военно събитие не се случило прѣдъ Варненскитѣ стѣни, освѣнъ истребването на Руситѣ въ 1044 г. отъ Византийския генералъ Катакалонъ Изгоренный, въ врѣме на Константина императора Мономаха. ¹¹⁾ Въ врѣме на българския царъ Калоявъ или Калояванъ, Петровъ прѣемникъ и по-малѣкъ братъ, Варна, подиръ отчаяно съпротивление, била прѣвзета съ пристѣпъ на 24 Мартъ 1201 год. ¹²⁾ Подиръ двѣ години (1204 г.) Византийската империя паднала въ ръцѣтъ на Кръстоносцитѣ — Латинитѣ, но Българското царство могло да се удържи най-добре про-

¹⁾ Пречекъ стр. 39. — Папаригонупо стр. 689—681. —

²⁾ Пречекъ стр. 53. — Иванъ Николовъ стр. 131. —

³⁾ Пречекъ стр. 61—69. —

⁴⁾ Пречекъ 69—72 и 73—79. — К. Папаригонупо т. IV стр. 232—234. —

⁵⁾ Пречекъ стр. 92. — Ив. Николовъ стр. 137. — Искита Хониятъ Хронъ, кн. III стр. 568—569. —

⁶⁾ Ив. Николовъ стр. 137—139. —

⁷⁾ Пречекъ стр. 96. — Искита Хониятъ кн. III стр. 706. — Ив. Николовъ стр. 142. — А. П. Врето иска да каже, че Гирна и подиръ това продължавала да вѣзла въ състава на Источната (Византийската) империя, както се то указвало отъ Церквата Хроника на Цариградската Църква (виждѣ А. П. Врето, La Bulgarie ancienne et moderne стр. 202—203). Но Пречекъ споменува само, дѣто «Калоявъ съследвалъ, че е необходимо да има миръ съ Византия» (виждѣ Българ. История Бобчева стр. 96). А и отъ това, което читателъ ще прочете по-нататъкъ, най-вече се разбира, че това мнѣние на Врето не е за признание. — Лѣванъ говори, че Варна на распетий Петѣкъ прѣзъ 1202 г. била силно обсадена и оstenовенъ латински гарнизонъ тогасъ съ населението наедно въ нѣж на втории день, т. е. на Великата сѣбота сръщу Великъ-денъ твърдѣ за не-тегилъ отъ краля на българетѣ Иванъ, нареченъ и Калоявъ, малкии братъ на Петра; събитие то било твърдѣ трагическо (Histoire du Bas Empire, t. XVII p. 55) Виждѣ писмото за Варна отъ г. Кр. Ив. Мирский въ Варнен. Общ. Вѣстникъ, год. II № 15. —

¹⁾ Теофанъ т. I стр. 359.

²⁾ Тамже, стр. 395 и 434 — 436. —

³⁾ Пречекъ, стр. 33. —

⁴⁾ Теофанъ т. I стр. 691. — К. Папаригонупо, т. III стр. 523. —

⁵⁾ Пречекъ стр. 37. —

тивъ тѣхъ прѣзъ царуванieto на най-достойнитъ си царь Калоянъ и Асѣнъ II.¹⁴⁾ Варна въ това врѣме влизала въ българското царство, отъ което и съставлявала частъ прѣдъ цѣли 57 год., значи чакъ до 1261 г., когато отново Византийскитъ императори се възстановили въ Цариградъ, а крайбрѣжнитъ Черноморски градове прѣминавали ту въ рѣцѣтъ на Византийцитъ, ту въ ония на Българетъ, които подиръ смъртъта на Асѣнъ II сѫ били злощастни въ избора на царетъ си, поради което въ 1286 г. подпаднали подъ игото на Татаритъ¹⁵⁾ така стоела работата за крайбрѣжнитъ градове до 1331 г., когато Българскитъ царь Александръ Страшимиръ ги прѣвзелъ окончателно; Византийскитъ императоръ Андроникъ, който излизалъ на походъ противъ България не само не сполучилъ нищо, но и отстъпилъ на българетъ Ямболъ вмѣсто отдадени му градъ Ахело.¹⁶⁾ — Около 1355 г. Българското царство се раскъсало на три царства и гр. Варна, както и другитъ крайбрѣжни градове се паднали въ Добруджанското царство, въ което царувалъ Добричъ или Добротичъ. Въ това врѣме (1344 г.) Турцитъ бѣхъ турили вече кракъ на Балканския Полуостровъ и до 1398 год. довършили завоеванието на България. — Нека се знае при туй, че въ това врѣме Генеузцитъ занимавали множество точки по крайбрѣжието (на Черно море), между които и Костричъ (днешното село Кестричъ?) до Варна, важна крѣпостъ...» (Слѣдва).

Жената въ Китай.

Споредъ увѣренiята на туристи и проповѣдници, които сѫ издирили и сериозно се занимавали съ нравитъ, цѣнитъ, характеритъ и образуванieto по китайцитъ, основний принципъ на страната за жената е: зависимостъта и подчиненностъта прѣзъ цѣли животъ на жената къмъ мъжа. Дъщерята остава всѣкога робиня на родителитъ си, съпругата е покорната слугиня на мъжа; вдовицата никога не може да се счита за честна, освѣнъ ако се покорява на най-близкитъ роднини на умрѣлия си мъжъ, безъ разрѣшение на които тя не може повторно да се омъжи. Китайцитъ нравоучители не само не гледатъ никога да подобригъ положението на жената, но напротивъ постановили сѫ вѣчната ѣ покорностъ.

Едничката, горѣ-долу развита жена между китайцитъ Паноси Панъ, която е живѣла къмъ първия вѣкъ слѣдъ р. Хр. казвала слѣдующето за положението на жената въ Китай, което безъ измѣнение може да се каже и днесъ:

«Заемаме послѣдната въ семейството и гражд-

данството положение; най-мизернитъ и най-труднитъ работи сѫ наше достояние. Прѣди, когато се раждаше едно момиче, чзоставаше се въ разстояние на три дни въ произвола на съдбата, безъ да се вземе никаква грижа за него, послѣ отрочето, завито въ дрипели, поставише се при кревата на майка си, а лехусага едвамъ въ третия день посѣщавахъ, като земахъ тогазъ грижа и за дѣтето.»

Горний пасажъ е повторение горѣ-долу на слѣдующитъ откъслечи отъ священната книга на Китайцитъ Хи-Кингъ. «При ражданието на момиче, то се поставя на земята на обикновенни пелени, а при него се поставя керемитъ (символътъ на тъканнието). Нито добро въ него има, нито зло; да се учи, какъ се прави виното, какъ се готвигъ ястиега. Ето всичко, което трѣбва да знае то».

А Понаси Поли прибавя:

«Различieto, съ което се приема при ражданieto мъжко дѣте, и радостъта за това отъ една страна, а съгърбъта и прѣзрението за ражданието на женско, показватъ колко първото се прѣдпочита отъ второто. Поставението на новороденото женско дѣте надъ дрипели показва, колко ниско положение то трѣбва да заеме въ семейството, а прѣзрението, съ което то се посрѣща, показва, колко то трѣбва да заеме мизерно и ниско мѣсто въ бащиния си домъ, а керамидитъ и тухлитъ, които поставитъ при дѣтенцето, показватъ, че отрудноститъ и мъжитъ сѫ тѣхно достояние. Родителитъ само се грижатъ за синоветъ, като ги възпитаватъ и ги учатъ споредъ възгледитъ си, щомъ ги видигъ на положение за това, когато за дъщеритъ никакъ не искатъ и да знаигъ.»

Горнето показва най-лесно, какво е било въ началото и какво е сега положението на жената. И понеже ражданието на женско се считало като прѣстъпление, то за това често между бѣднитъ особено се случвали дѣтоубийства, продажба, изоставение, които прѣстъпления нито най-строгитъ наказания не сѫ били въ състояние да спрѣтъ. Отдавна въ Пекинъ сѫществува домъ за излаганне дѣца, въ който се приематъ особено женскитъ.

Къмъ 1878 год. сѣдията въ Куан-Тугъ, издалъ слѣдующата прокламация: «Научихъ се, че още сѫществувалъ отвратителний обичай да се подхвърлятъ женскитъ дѣца. Това понѣкога произлиза отъ бѣдностъта на родителитъ, които не могатъ да хранигъ тия злощастни сѣщества; понѣкога пъкъ родителитъ отъ желание да добиигъ мъжко дѣте подхвърлятъ женското, за да се не намѣдди добиванието на мъжкото. При всичко че има домове за подхвърлени дѣца, между това обаче още не се сполучило да исчезне този отвратителенъ обичай, който е опозоряване на нравственностъта и гражданството, и който смущава гармонията на небето... Насѣкомитъ, рибитъ, птичетата, дивитъ звѣрове пазигъ малкитъ си, вий какъ можете да жертвувате сѣщекръвнитъ си сѣщества? И на двата пола дѣцата принадлежатъ на небесния редъ; за това, ако

¹⁴⁾ Пречекъ стр. 99—110. — Ив. Николовъ стр. 143.

¹⁵⁾ Пречекъ стр. 115. — История на Българетъ отъ Н. К.: Acta Patr. стр. 135. —

¹⁶⁾ Иванъ Бантакузинъ кн. II гл. 26. — Ив. Николовъ стр. 144. —

ви се ражда момиче, длъжни сте да го храните. Какъ може да се надѣвате за раждане на спнове, когато убивате дъщеря си? Не се ли боите за слѣдствията отъ звѣрското ви поведѣние? Рѣшенията на небесната справедливостъ? Ще се раскаете слѣдъ смъртѣта но ще бѣде късно. Който се улови, че си подхвърля дъщерята, ще се накаже споредъ закона, защото е дивъ, а за загинаването на чедата не е достоевъ за милостъ »

Законътъ за дѣтоубийството наказва виновниците съ удряние 60 камшика и една година интенириране, когато обикновенното наказание за най-простото прѣстѣпление: за женение на сина прѣдпистичаннето на опредѣления срокъ за трауръ е 100 камшика; защото, споредъ духа на законитѣ, обичѣта къмъ родители се постави на по-горня степенъ отъ обичѣта къмъ чедата.

Друго плачевно състояние на женския полъ е продаването му, за което, при всичко че става скрпшомъ, примѣритѣ обаче, не сѣ рѣдки, както не сѣ рѣдки и замѣняванията на дѣцата. Случва се, щото бащата при раждането на момиче да откупи бабата, за да купи ти отъ нѣкое бѣдно семейство едно мъжко дѣте, което да прѣдстави вмѣсто женското. Но законитѣ за това прѣстѣпление сѣ много строги.

Еднакво прѣнебрѣгване се показва и къмъ възпитанието на момичетата. Въ домоветѣ, гдѣто нѣма нужда жената да има нѣкои вънкашни занимания, употребяватъ разни срдѣства, за да ѝ отнематъ възможността да излѣзе навънъ. Щомъ се роди момиче, обвиняватъ здраво краката му, за да попрѣчатъ на развитието имъ, стискатъ и свиватъ прѣститѣ на краката, както и петитѣ. Подобно мъченичество замѣддява вървѣнието на женитѣ, но при това прѣдава на вървежа имъ едно грациозно клатение, подобно на онова на тополата. Това нѣщо не се употребява и между бѣднитѣ семейства, на които женитѣ сѣ изложени на външни работи еднакво съ мъжетѣ.

Умственното развитие на женитѣ у Китайцитѣ не се подобрява и за това се прѣнебрѣгва като се умножаватъ срдѣствата за умственното развитие на мъжетѣ. (Слѣда.)

Вѣжливостъ въ дома.

„Щешъ ли?“ попита единъ приятенъ гласъ. И съпругътъ отговори. „Да, драга моя, съ удоволствие.“

Това бѣ исказано тихо, но сърдечно; тонътъ начинътъ, погледътъ, бѣхъ съвършенно естествени, и твърдѣ любезни. Помислихъ си, колко е учтивъ, вѣжливъ тоя отговоръ. Колко задоволителенъ трѣбва да е за съпругата. Много съпрузи съ десега годишна и повечко опитност сѣ готови всѣкога учтиво и вѣжливо да се отнасятъ съ загнояти госпожи и приятелки, а на женитѣ си говорѣтъ

понѣкога май невнимателно и грубичко, и вършатъ нѣкои малки груби нѣща, безъ да помислиятъ да поискатъ извинение. Ако и да думатъ се смѣтатъ за малки нѣща, и малкитѣ услуги като нищожи, но увѣрявамъ ви, че тѣ подклаждатъ пламъка на любовѣта, особено ако сѣ естествени, а не насилени исказани. Чедата не растватъ въ по-добра нравственна атмосфера, и се научаватъ да почитатъ родителитѣ си, като гледатъ, че тѣ се почитатъ. Доста момчета взематъ прѣвмущество надъ майкитѣ си, които любѣтъ, само защото често забѣлѣзватъ грубостѣта на баща си къмъ нежъ. Ти му е майка. Защо да ѝ благодари? Баща му никога за нищо не ѝ благодари. И така лицемѣри налязатъ и за срдѣ домашното огнище, готови да покажатъ услуга, правда, добродѣяние и учтивостъ на всѣкого, може би, съ когото ще се срѣщнатъ, освѣнъ на тѣя, на които по най-голѣмо право принадлежи. И тѣй благитѣ думи се спазватъ само за чужденцитѣ и вънкашнитѣ, а домътъ става сѣдалище на безредица и злощастие.

Има въ тоя свѣтъ жени съ убити сърдца, съ прѣгорѣли сърдца, само защото дѣждѣтъ на любовъ, който ги е обливалъ подъ родителския покривъ и подгладявалъ и развеселявалъ съ разни галени имена младото сърдце-сега е прѣстанѣло, прѣсхнѣло съвсѣмъ, и често, отъ устнитѣ, отъ които трѣбваше да се очакватъ само думи на любовъ, благостъ и съчувствие, сега се чуѣтъ даже думи натѣгчителни, думи окърбителни, думи остри. Чуваме често отъ угата на благородни и доста добри съпрузи, отъ които се не надѣме подобно нѣщо, да казватъ отъ невнимание на чувствителнитѣ си жени разни тѣжки, думи. Ахъ, рана, която никой земенъ балсамъ не може исцѣри! Дано да знаехъ всичкитѣ мъже, какво блаженство би царувало въ дома ако продължавахъ поведението, което имамъ въ годиническия животъ и прѣдъ женения животъ. Не само че никаква тѣжка дума не щѣше да се пропусне, но и съ най-голѣмо удоволствие бихъ ѣ надорѣдваряли да си угаждатъ единъ на другъ.

Съ голѣмо прѣдпазване трѣбва да се пази да се не прѣстъпи границата на вѣжливостѣта, за първия пътъ, защото щомъ ѣ прѣчупи, ледътъ отъ най-първо, исплѣзването на сегнѣ вече става по-лесно.

За по-добро обяснение на прѣдмета, ще прѣведѣ и разговора на двѣ приятелки, които срѣщнахъ написанъ, прѣди малко врѣме.

„По едно врѣме Дръ Гордонъ трѣбваше да отиде на една конвенция съ единъ приятель. гдѣто се бавихъ цѣла седмица. Два три дена слѣдъ завръщанието имъ, жената на тоя приятель посѣти една заранъ жената на Дра. Ти по естество бѣше много весела, но въ тоя случай бѣ като смутена, и жената на Дра не можеше да си обясни причината. Като сама тя се осѣщаше много весела за завръщанието на мъжа си, чудѣше се защо приятелката ѝ изглеждала тѣй печална. Ти знаеше, че

та бѣ една отъ непрѣданныхъ съпруги: и още по-вече. откажъ мѣжъ ѿ се бѣ посрѣщала съ нѣкои загуби, тя бѣ починала да преподава уроци по музиката на нѣколко ученика, и за доста врѣме бѣше почти сама поддържала дома си, като вършеше и всичката си къщна работа сама, безъ помощта на слугини. Всички тия нѣща бѣхъ извѣстни на жената на Дра. и сега тя очакваше да чуе причината на смутеното ѿ лице.

„Г-жа Гордонъ, искамъ да ви попитамъ единъ въпросъ, май глупавъ, може да си мислите, но все пакъ искамъ да ми отговорите. Какво бѣше първото нѣщо, което мѣжъ ви ви каза оная вечеръ, когато си дойдохъ.“

„Коего ми каза ли? Първото нѣщо? Нека си помисля. — О, (като се позасмѣ), не вѣрвай, че искамъ да го кажа.“

„Моля ти се, кажи го! Много искамъ да узная, и не мисли, че отъ просто любопытство съмъ ви запитала.“ — „Но то бѣше както Дрътъ. обикновено си говори, и азъ не обичамъ да го повтарямъ.“

„Туй е тамъ нѣщото, което искамъ да чуя, какъ ти говори обикновено — моля ти се, кажи ми.“ — „То бѣше една отъ малките му любовни рѣчи, които не ще звучи толкозъ сладко отъ моите уста, както бѣше отъ неговите, но като ме питашъ, ще ти кажа. Бѣше тамъ врѣме за вечеря, когато Дрътъ пристигна. Азъ не бѣхъ много увѣрена, че ще си дойде, но пакъ бѣхъ се облякла въ една бѣла рокля, която той много ми харесва, и тамъ си забучнахъ единъ бѣлъ трицифилъ на главата, когато осѣтихъ, че нѣкой ме прѣгърна, и като се обърнахъ, той ме цѣлуваше и казваше: Милата ми любезна! откажъ съмъ излѣзла, не съмъ видѣла жена толкозъ хубава, и толкозъ добра, каквато е моята любезна жена; сега съмъ ти казала и се срамувамъ, че съмъ ти казала.“

„Увѣрена съмъ, Г-жа Гордонъ, че нѣма отъ що да се срамувашъ отъ таквъ посрѣщане като това; напротивъ ти трѣбва да се гордѣешъ за всичките тия думи. Азъ знамъ, че ще ме мислишъ глупава, и съзидъ които ще покапѣтъ, крайно глупави, но що да сторѣмъ като не можемъ да ги спремъ. Не съмъ ни най-малко завистлива, нѣма причина да завиждамъ никому; не съмъ срѣщала още мѣжъ, когото бихъ обичала да развѣнѣя, ако можахъ съ моя си мѣжъ, и увѣрена съмъ, че той ме люби. О! само да се разболѣя, той мисли, че ще умра, и ще подудѣе отъ скръбъ; не намира думи доволно сладки за мене тогава, но съвсѣмъ различно е, когато съмъ здрава, или щомъ оздравѣя. Мисля, че е много жалостно нѣщо единъ мѣжъ да чака жена му да се разболѣе, че тогава да ѿ каже че ѿ обича, че ѿ люби. Азъ не съмъ нѣкой, която обича да повтѣря домашните мѣчпотни вънъ отъ прага на дома, но само ще ти повгорѣмъ нашего посрѣщане. И азъ също бѣхъ се облякла въ роклята, която той ми най-обича, и стоахъ надъ жечката соба да му

приготви вечера, каквато знамъ, че обича и като чухъ колата, спрѣхъ, захвърлихъ прѣстилната и изскочихъ изъ вратата, възвращаща да го видѣмъ. Туй бѣхъ думитъ му, слѣдъ като ме цѣлуна и вързаше коня си:

„Хеленъ, какъ си, и какъ са дѣцата? и тогава, безъ да чуе да му отговорѣмъ, той почина: «колко хубавъ съмъ прѣкаралъ врѣмето! Видѣлъ съмъ най-хубавите момичета и млади вдовици, даже се и позавѣртѣхъ нѣколко нѣги една вечеръ! но помислихъ си азъ, не се прѣдавай до толкозъ, не си още вдовецъ. И туй азъ се доста повѣсправихъ, както всѣкой мѣжъ при подобни обстоятелства. Ха, ха, ха! Що ти е? Завидѣли ма?“

Горките гладни, прѣгорѣли и полумъртви думи! думитъ и сърдцата на подобни жени! Губернии въ Русии по нѣкога вдигатъ високо гласъ си и викатъ за помощъ за умирающитъ отъ гладъ хиляди, и челолюбивии хора свикватъ сѣбрания, отварятъ кесии си, и скоро провождатъ помощи, за да покажатъ съчувствието си

Котелъ изгорѣ, но нещастного му досѣгнъ съчувствието на много челолюбивии и народното сѣбрание гласува помощъ за поправленіето на града и улечение на страдающитъ. Горко! въ мѣлчаніе и търпение, съ наранена любовъ и гордостъ, въ горчиви съзидъ, хиляди жени умирагъ отъ гладъ за съчувствие и сърдцата имъ горѣтъ прѣдъ очитъ на горѣтъ за малко думи на любовъ отъ безмисленни съпрузи, — гладуватъ за услуги, за които не ще голѣмо напѣганіе, за нѣжни думи, които се не купуватъ съ пари, които малко струватъ на всѣко друго мѣсто, освѣнъ въ дома, и на всѣкой другъ челолюбивъ за търпеливата, отрудената и жадната душа на съпругата. Сърдцето ѿ чезне и прѣгорѣва и ти почне не съ завистъ, но съ ожиданіе да слѣди живото на онзи домъ, гдѣто мѣжътъ не излиза заранъ, безъ да задоволи сърдцето на избранната си съ думи на любовъ, които ще ѿ крѣпѣтъ прѣзъ цѣлия дѣнь и ще ѿ правѣтъ съ нетърпение да очаква заврѣщаніето му вечеръ, нѣщо за което е размишлявала и очаквала отъ него даже прѣди да го познава, и което само ѿ е направило да остави прѣпълненія съ любовъ бащинъ покривъ да остави всяко и всички назадъ и да прилѣпнъ слѣдбата си за всегда съ неговата.

Какво възнаграждение ѿ дава той за всичко това?

Ахъ! Дайте ни благия погледъ, блаженното огнище, усмихнатата съпруга, възливитъ чеда на приятели ни мѣжъ, който туй приятно отговори: „Да, драга моя, съ удоволствие.“

Е. Рад. Терзиева.

Опасността отъ богатството.

(Алзаско прѣданіе).

Една вечеръ. Нашъ Господъ Исусъ Христосъ пътувалъ изъ Алзасъ (Германия), но като се сѣрѣк-

нѣло, прибръзалъ да влѣзе въ близколежането село, гдѣто да намѣри нѣкое жилище, въ което да го приематъ да прѣнощува; но, за зла честь, всичкитѣ врата били затворени, а жителитѣ прѣдани вече на дълбокъ сънъ.

Само къдѣ край на малката улица той съгледалъ една свѣтлинка, къмъ която и взелъ да върви; като се приближилъ тамъ, видѣлъ, че то е било една житница, та похлопалъ вратата, казвайки:

— Направвате ли ми добрината да ме нагостите тая нощъ у вази? Приемѣте ма и не ще се раскаете Всички селени вече заспали, а вий само защо работите до толкова късно?

— Ахъ! отговорилъ селенинътъ, отваряйки вратата; своци наемателътъ ми, който е единъ немилостивъ и жестокъ човѣкъ, ми обяви, че, ако не му исплати дълга си, ще ма испрати за наказание въ затвора; та за туй азъ и синоветъ ми мѣлимъ съ тая рѣчна мѣлиница останалото си жито, за да завараме утрѣ рано, рано брашното му на пазаря и като го распродадемъ, исплатимъ дълга си! Послѣ това не ще ни остане нищо. Какъ ще призимуваме! Богъ само да ни бѣде на помощ!

Селенинътъ като казалъ това, избѣрсалъ по-та си и избобилно ронещитѣ се отъ очитъ му съзри.

Иисусъ го съжалилъ и му казалъ:

— Не се очайвай, добрий ми човѣче! Когато азъ поискахъ да ме нагостишъ у вази, нали бѣхъ ти казалъ, че нѣма да се раскаешъ за това? Видѣ и ти самичѣкъ сега!

Той взелъ закачената на единъ гвоздей въ житницата запалена ламбичка и ѿ поставилъ подъ самитѣ снопове, що стоели тамъ.

— За Бога ми! какво вършите вий тамъ! . . . извиквали съ ужасъ бащата и синоветъ.

Но прѣди тѣ да се съзематъ, отъ всѣка една сламка на снопа, взели да падатъ толкова много житни зрънца, што се виждало гаче вали силенъ и непрѣкъснатъ дъждъ огъ жито. Селенинътъ, като видѣли туй чудо, паднали и се поклонили на чужденеца, пълни съ вѣсхищение и вѣсторгъ.

— Защото ти се показа милостивъ съ приеманieto на единъ чужденецъ, койго повска отъ тебе гостоприемство въ дома ти, за това ти ще бѣдешъ възнаграденъ. Господъ влѣзе въ житницата ти, Господъ та забогатѣва.

Иисусъ Христосъ веднага слѣдъ това станалъ невидимъ — отлитналъ.

И дъждътъ отъ житнитъ зрънца непрѣстаналъ да вали прѣзъ цѣлата нощъ въ житницата и въ двора, та на другия день се събрало толкова много жито, што височината му надминавала оная на църквата.

Селенинътъ отъ продажбата на онуй жито спечелилъ толкова много богатство, што не само си исплатилъ дълга, но си купилъ и други нивы и си съградилъ една хубава къща.

Сега той, като забогатѣлъ, станалъ гордѣливъ, лошъвъ и жестокъ къмъ сиромаситѣ; самъ той и

синоветъ му се прѣдали на раскошество, разсипничество, правили всѣкакви злоупотрѣбления. та напосокъ распилили и испрахосали богатството си; но повеже въ щастieto си бѣхъ се показали зли и жестоки. За това и въ злощастieto имъ никой не ги утѣшавалъ или съчувствувалъ.

Една вечеръ старецътъ се напилъ добръ съ ракия и като му дошло на ума за чудото, що бѣ направилъ она непознатъ човѣкъ, влѣзълъ и той въ житницата си, за да го повтори, т. е. взелъ запалената ламбичка и ѿ поставилъ подъ единъ снопъ отъ сѣно; но веднага снопътъ се запалилъ, огънътъ мигновено се прѣдалъ и на другитѣ снопове. станалъ пожаръ и слѣдъ късо врѣме единъ дебелъ пластъ отъ пепелъ показвалъ мѣстото, гдѣто стояла по прѣди житницата на стареца

И така селенинътъ, що бѣше се обогатилъ съ добрината и благодѣтелността си, свършилъ живота си най-злочестью за огнидоирѣшната си жестокосърдечность и немилосѣрдие.

Разни.

* * *Значитъ отъ домашното рабство.* — Нищо друго въ тоя свѣтъ не изпълни тѣй душата на единъ истински човѣкъ и подгрѣпя сѣрдцето му за борбитъ въ живота, както прѣданната, несебелюбивата любовь на една истинска жена. За таквазъ жена той е готовъ да се труди день и нощъ, безъ да се умори. На другата страна, нѣма нищо, което до толкова обезсѣрдчава единъ мъжъ и го прави да се очайва посрѣдъ борбитъ на живота, както студентата, себелюбивата, недоволната жена, койго, ако и да е по закона съпруга, труди се само да задоволи своитѣ си себелюбни прищевки, безъ да внимава за спокойствието на мъжа си. Гдѣто модата трѣбва да се гони безъ да се обрѣща внимание на разноснитѣ, гдѣто вѣрний работливъ съпругъ трѣбва да се прѣтоваря съ дългъ, за да може жената по-добръ да се облича и гони по богатитѣ си съсѣдки, тамъ нѣма истинска любовь къмъ мъжа и фактътъ, койго често се впечатлява въ ума му, наравява душата му, и го докарва до върха на отчаянието.

Съобщава Е. Рид. Терзиеви.

* * *Нова английска система за възпитанието, на момчетата и дѣцата.* Английскій професоръ г-нъ Соамсъ основа нова система за възпитанието на момчетата и дѣцата. Тая система се състои въ това, че, слѣдъ измицуване на ваканцитѣ, когато ученикитѣ и ученицитѣ се завърватъ въ училището, той прѣтеглява и мѣри, та ония отъ тѣхъ, чисто тегло и ръстъ се увеличихъ прѣзъ туй врѣме, натоварва съ повече уроци, а ония пакъ, чийто тегло е по-малко отъ обикновенното и ония, чийто ръстъ се увеличи, когато теглото имъ си останѣ все едно и сѣщо, подлага въ особена диета и освобождава отъ повечето прѣдмети.

* * *Живъ барометръ.* Ний можемъ да распознаваме какво ще бѣде врѣмето отъ начина, по който паякътъ си тѣче паяжината. 1) Когато той скъсява концитѣ, съ които ѣмъ тѣче, то е доказателство, че ще повѣе силенъ вѣтъръ; 2) когато ги той простира, врѣмето ще бѣде добро; 3) когато не работи, това е доказателство, че ще вали дъждъ, и 4) ако работи, когато същеврѣменно вали дъждъ, то е доказателство, че дъждътъ скоро ще се прѣкрати и врѣмето ще стане най-добро.

* * Въ 1821 г. турцитѣ обѣсели въ Варна всичкитѣ старѣйши (чорбаджии) на града. Същото направил и въ с. Бѣла при Варна, така щото нѣмало, кой да бѣде чорбаджия въ туй село; тогава за такъвъ се провъсгласила християнката Исура, която била официално припозната и отъ турцитѣ.

Книги и Списания, получени въ дирекцията ни.

Свѣтлина, юбилейна книга. Год. V, кн. IX. Септемврий 1895 г. София.

Юридически прѣледъ. Год. III, книжка XV. 1-ий Октомврий 1895 г. Пловдивъ.

Нова Свѣтлина и Здравословие. Год. V, год. III, книжка VI. Септемврий 1895. Сливенъ.

Основно училище. Год. III, бр. I, Септемвр. 1895. София.

Учитель. Год. III, кн. I, Септемврий 1895. Пловдивъ.

Изворъ. Год. V, кн. I, Септемврий 1895.

Церковенъ вѣстникъ. Год. I, брой 9. Септемврий 1895 г. Пловдивъ.

Орало. Год. II, бр. 19. 1-ий Октомврий 1895 г. София.

Медицинска бесѣда. Год. II, кн. II, Августъ 1895 година. Видинъ.

Българска сборка. Год. II, книжка VIII, 1-ий Октомврий 1895 г. Пловдивъ.

Звѣздца. Год. IV, книжка VIII, Октомвр. 1895. София.

Библиотека, книга VII (година II) Пловдивъ 1895.

Християнскій свѣтъ. Год. IV, брой 10, Октомврий, 1895. Руссе.

Корреспонденция.

Г. г. Анка К. П. Константинова *София*. См. Алексиева *Свищовъ*. М. Рашеева *ст.-Песна*; получихме стой. на едно год. течение за сп. и «Дом.» за 95 г. — А. Попповъ, *Варна*; всичкитѣ броеве отъ 1-195 год. ви сж испратени въ *София* подъ адресъ: А. Поповъ, юнкеръ въ военното училище; искайте ги оттамъ. — С. Руссева *Руссе*: получихме 10 зл. л. за спис. и «Дом.» за 94 — 7 лева и за 95 — 3 40 л. М. Янкуловъ, *Бургасъ*. Слѣдъ като прѣгледахме въ списъцитѣ, оказа се, че дължите за 93 год. Молимъ внесѣте стойн. — Поруч. Дюмеровъ *Бургасъ*. Сгрѣшли сме, извинѣте.

Нено П. Узуновъ *Севлиево*. Получихме 3. 50 лева благодаримъ. — Хр. Х. Николовъ, Трифонъ Геневъ, Стоянка Д. Г. Златарова, Павелъ Руссенова, Елена Митева, *Ломъ* молимъ внесѣте си по-скоро абонамента. — Р. С. Коджамановъ *Видинъ* внесѣте сж абонамента за 93, 94 год. и за 1 алманахъ 2 лева.

Книжевносѣть.

При Надѣжда Хр. Бъчеварова, акушерка, София, улица Царь Борисъ и Съборна, намиратъ се за продажъ слѣдующитѣ

НОВИ КНИГИ:

Наставление за Прѣдпазване отъ Противогнилоостното бабувание и родилния периодъ слѣдъ бабуването.

Цѣна 60 ст.

За Съхранение Здравиеото на Женитѣ, понятие за менструацията, neprazhdovostъ и хигиена на тия състояния, съ нѣколко рисунки.

Цѣна лева 1.50.

Безсѣнието и срѣдствата противъ него, полезна книга за страдающитѣ. Цѣна 50 ст.

Огледванието и Въспитанието на Дѣцата отъ деня на рождението имъ до отбиванието отъ гърди, отчасти и до училищната имъ възраст. Отъ *Надѣжда Хр. Бъчеварова*, акушерка.

Цѣна 40 ст.

Намиратъ се подъ печатъ слѣдующитѣ

НОВИ КНИГИ:

Ключътъ на Здравиеото, популярна Хигиена съ 12 рисунки, отъ *Карлъ Рекламъ*, професоръ на медицина въ Лайпцигъ, прѣводъ, отъ 8 печатни коли

Цѣна лева 2.

Такология или Наука за Дѣтораждане, хигиена за neprazhdniti и новорожденитѣ, издание 2-ро, поправено и допълнено прѣвъ 1895 г. отъ авторката *Алиса В. Стокелъ*, Д-ръ медицины въ Англия. Съ 15 рисунки, прѣводъ отъ 30 печатни коли на 8-на.

Цѣна лева 4.

LE FOYER

DOMESTIQUE

JOURNAL pour la FAMILLE

Publie chaque semaine des articles inédits sur tout ce qui intéresse le cercle de la famille: éducation, morale, hygiène, économie domestique. Il vient d'inaugurer un service timbrologique destiné à rendre d'excellents services aux amateurs. Il fait également une large place à des productions littéraires de nature à délasser en instruisant. Sa tendance et son esprit le recommandent tout spécialement aux mères de famille et à la jeunesse. Il peut être mis entre toutes les mains et chacune de ses années représente un cadeau d'étranges ausse utile qu'attrayant, sous forme d'un beau volume de plus de 600 pages, relié dans un emboîtage spécial.

L'abonnement est de 6 fr. pour l'année et 3 fr pour 6 mois.

Demander à M M Attinger Frères, Neuchâtel,
des livraisons specimen gratuites